

Rekomendowane Dobre Praktyki

BEZPIECZEŃSTWA

kontrahentów

Zawartość

Wstęp	2
Część A: Generalne zasady zarządzania bezpieczeństwem u kontrahentów	3
Część B: Elementy bezpieczeństwa w zarządzaniu kontrahentami	4
Załącznik 1: Przewodnik do wdrażania elementów bezpieczeństwa w zarządzaniu wykonawcami.....	5

Uwaga

Wytyczne określone w tym dokumencie i powiązanych działaniach powinny być zgodne ze wszystkimi wymogami prawnymi, włącznie z prawem o konkurencyjności. Proces przygotowania dokumentu był w pełni otwarty i transparentny. W proces przygotowania wytycznych zaangażowane były strony zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne.

Wstęp

Podstawy

Dokument został przygotowany zespół roboczy BHP przy Stowarzyszeniu Producentów Cementu na podstawie wytycznych Cement Sustainability Initiative (CSI).

Analizy CSI wykazały, że 60% wypadków śmiertelnych jest powiązane z działalnością kontrahentów.

Ujawniło to potrzebę zwiększenia nacisku na aspekty bezpieczeństwa u kontrahentów w każdym zakresie, na każdym poziomie, na terenie zakładu. Mamy nadzieję, że Przewodnik Dobrych Praktyk w Zakresie Bezpieczeństwa u Kontrahentów pozwoli zredukować ilość wypadków śmiertelnych poprzez zwiększenie nacisku na zarządzanie bezpieczeństwem.

Misja bezpieczeństwa kontrahentów

Definicje

Kontrahent – firma lub osoba prywatna, świadcząca usługi na mocy kontraktu podpisanego z zakładem cementowym, lub firma lub osoba prywatna, która została zaangażowana przez kontrahenta do wykonania pracy, jako części kontraktu z zakładem cementowym.

Kontrakt – formalna umowa pomiędzy zakładem cementowym i kontrahentem dotycząca przeprowadzenia konkretnego zakresu lub rodzaju prac, zgodna z zasadami prawa. Z tej definicji są wyłączone niezależne serwisy, w których nie ma możliwości zaangażowania się zakładu cementowego w aspekty bezpieczeństwa w zakresie danej pracy.

Zakres

Dla większych przedsięwzięć, większego ryzyka należy uwzględnić wszystkie wytyczne części B dokumentu. Dla innych kategorii zaleca się wdrażanie poszczególnych elementów na poziomie proporcjonalnym do poziomemu ryzyka.

Dla bezpieczeństwa w transporcie u podwykonawcy należy stosować wytyczne zawarte w analogicznym dokumencie: „Dobre Praktyki bezpieczeństwa w transporcie”.

Zakres stosowania

Dobre Praktyki powinny być sukcesywnie wprowadzane do wszystkich rodzajów kontraktów. W rzeczywistym wdrażaniu tych zasad należy jednak uwzględnić zakres pracy i poziom ryzyka. Rozmiar robót i ryzyko mogą być podzielone na cztery poniższe kategorie:

Poziom ryzyka	Wysokie	Mniejsze prace, większe ryzyko np.: czyszczenie silosu	Większe prace, większe ryzyko np.: duże prace budowlane	
	Średnie	Mniejsze prace, mniejsze ryzyko np.: sprzątanie biur	Większe prace, mniejsze ryzyko np.: utrzymanie zieleni	
	Niskie	Niskie	Średnie	Wysokie
		Rozmiar prac		

Część A: Generalne zasady zarządzania bezpieczeństwem u kontrahentów

Wspieranie partnerstwa w zasadach bezpieczeństwa

Zarządzanie bezpieczeństwem w kontraktach powinno jak najlepiej odpowiadać partnerskiemu podejściu pomiędzy zakładem cementowym a wykonawcą w celu zwiększania poziomu bezpieczeństwa poprzez odpowiednie konstruowanie zasad współpracy. Z przeglądu Zasad Zapobiegania Wypadkom Śmiertelnym (CSI Fatality Prevention Review 2009) wynika, że partnerskie podejście do bezpieczeństwa jest charakterystyczne dla firm, które osiągnęły wysoki poziom w zakresie bezpieczeństwa u kontrahentów.

Wymagania techniczne

Dokument ten nie zawiera szczegółowych wytycznych technicznych, np. na normy dla stosowania rusztowań, ani nie wymienia konkretnych producentów, np. z zakresu spawania, dźwigów czy pracy na wysokościach i w ograniczonych przestrzeniach. Za te aspekty powinien być odpowiedzialny kontrahent (mogą jednak wymagać sprawdzenia).

Bardzo ważne jest aby kontrahent był świadomy i zapoznany ze wszystkimi systemami bezpieczeństwa i procedurami stosowanymi na terenie zakładu, np.: zgoda na wykonanie danej pracy, lock-Out, tag-Out itp.

Sytuacje nierutynowe

Doświadczenia pokazują, że największe ryzyko wypadków śmiertelnych występuje w przypadku prac nierutynowych jak np.: powiązanych z utrzymaniem ruchu lub gdy prace są ograniczone ze względu na powiązanie z funkcjonowaniem instalacji. Tego typu sytuacje wymagają szczególnie starannej oceny ryzyka zarówno w zakresie prac kontrahenta jak i planowanych czy nie planowanych powiązań z funkcjonowaniem instalacji.

Dokumentacja

Ilość i rodzaj stosowanej dokumentacji dotyczącej wdrażania Dobrych Praktyk zależy od zakładu cementowego, zakresu prac i ryzyka z nimi związanego. Dla małych, jednoosobowych prac o małym ryzyku, wystarczająca może być jednostronicowa lista (na podstawie 6 podstaw z części B), podczas gdy większe i bardziej ryzykowne działania będą mogły wymagać dużo bardziej zaawansowanej dokumentacji.

Część B: Elementy bezpieczeństwa w zarządzaniu kontrahentami

Faza 1: Wstępna kwalifikacja kontrahenta

Aby upewnić się, że wszelkie certyfikaty i wymagania związane z bezpieczeństwem będą wypełnione, wstępna kwalifikacja kontrahenta powinna uwzględniać aspekty związane z bezpieczeństwem jako warunki podstawowe.

Faza 2: Kontrakt – definicje i zaakceptowanie oferty

Zakres kontraktu, wybór, negocjacje i przyjęcie oferty powinno odbywać się ze szczególnym uwzględnieniem właściwego (dobrego) podejścia kontrahenta do kwestii bezpieczeństwa.

Faza 3: Kontrakt – przed rozpoczęciem prac

Pomimo, że analiza ryzyka zleconych prac powinna być przygotowana przez kontrahenta, zakład cementowy powinien wymagać, potwierdzenia, że została ona opracowana i kontrahent jest świadomy wszystkich zagrożeń na stanowiskach pracy.

Faza 4: Realizacja kontraktu

Pomimo, że odpowiedzialność za zarządzanie bezpieczeństwem oraz spełnienie wszystkich przepisów z nim związanych podczas robót zleconych jest po stronie kontrahenta, zakład cementowy uwzględnia kwestie bezpieczeństwa jako priorytet podczas realizacji kontraktu. Jeżeli zostanie zaobserwowane jakiegokolwiek działanie kontrahenta, które może mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo zakład cementowy niezwłocznie podejmuje działania aby zmusić kontrahenta do poprawy warunków.

Faza 5: Kontrakt – odbiór prac

Kontrahent potwierdza, że prace zostały zakończone i zamknięte zgodnie ze standardami bezpieczeństwa a przed zakończeniem współpracy zakład cementowy upewnia się, że wszystkie wymagania zostały spełnione.

Faza 6: Kontrakt – zamknięcie i przegląd

Po zakończeniu prac należy przeprowadzić przegląd aspektów bezpieczeństwa oraz we współpracy z kontrahentem podjąć działania mające na celu usprawnienie warunków bezpieczeństwa w przyszłych kontraktach.

Załącznik 1: Przewodnik do wdrażania elementów bezpieczeństwa w zarządzaniu kontrahentami

Zarządzanie bezpieczeństwem w kontraktach

Te wytyczne zawierają system, który ma pomóc w zapewnieniu, że elementy bezpieczeństwa w zarządzaniu kontrahentami są wdrażane efektywnie. Wdrażanie powinno być przeprowadzane w sposób proporcjonalny i odpowiednio dostosowany do wielkości przedsięwzięcia i ryzyka.

Wytyczne dotyczące wdrażania elementów bezpieczeństwa dla kontrahentów

Wytyczne te powinny być stosowane w sytuacji gdy kontrahent jest zaangażowany przez zakład cementowy do wykonania zleconej kontraktem pracy. Zakład cementowy powinien zastosować wytyczne przewodnika do wszystkich rodzajów kontraktów niezależnie czy obejmują one całość prac czy ich część.

Właściwe i efektywne wdrożenie tych wytycznych będzie wymagało potwierdzenia i zaangażowania kontrahentów w stosowaniu przewodnika w trakcie robót swoich i podwykonawców pośrednich.

Faza 1 – Wstępna kwalifikacja/Wybór kontrahenta

Każdy zakład cementowy dokonuje wstępnej kwalifikacji kontrahentów zgodnie z ustalonymi kryteriami. Proces wstępnej kwalifikacji powinien identyfikować, oceniać i rejestrować poniższe aspekty:

- Potwierdzenie, że kontrahent posiada odpowiednie certyfikaty, zezwolenia i ubezpieczenia odpowiednie dla danego typu prac, w szczególności jeżeli prace te są niebezpieczne.
- Uprawnienia kontrahenta do danego typu prac (budowlane, elektryczne, transport, produkcja, zaopatrzenie, itp.).
- Weryfikację czy kontrahent posiada zaplecze technologiczne i kompetencje zapewniające wykonanie prac w sposób bezpieczny. Kontrahent powinien dysponować:
 - o Odpowiednio przeszkolonym personelem.
 - o Solidnym i bezpiecznym sprzętem, narzędziami i materiałami.
 - o Odpowiednimi danymi dotyczącymi bezpieczeństwa, które dokumentują właściwe podejście kontrahenta do kwestii bezpieczeństwa tzn:
 - Politykę bezpieczeństwa.
 - Charakterystykę roli i odpowiedzialności kierownictwa kontrahenta oraz pracowników w odniesieniu do bezpieczeństwa.
 - Instrukcje bezpiecznego wykonywania prac.
 - Dane dotyczące bezpieczeństwa pracy za ostatnie 12 miesięcy, jeżeli takie są dostępne.

Faza 2 – Definicje w kontrakcie i faza zatwierdzenia

Zakład cementowy upewnia się, że kontrahent ma odpowiednie możliwości i potencjał do wypełnienia konkretnego kontraktu zgodnie ze standardami bezpieczeństwa i obowiązującymi przepisami. Zakład cementowy ustala definicje i zasady akceptacji kontraktów, które odnoszą się do:

- Analizy rodzaju prac jakie będą wykonywane i potencjalnych zagrożeń mogących wystąpić w czasie prac, włącznie z:
 - o Zakresem prac (obszarem działalności, otoczeniem pracy i wykorzystywanym sprzętem)
 - o Planowanym czasem realizacji kontraktu.
 - o Zakresem analizy ryzyka, która powinna być przeprowadzona dla wszystkich aktywności powiązanych z danymi pracami.
 - o Zakresem wymaganych umiejętności i sprzętu kontrahenta.
- Zasad tworzenia oferty, które uwzględniają poniższe wymagania dotyczące bezpieczeństwa:
 - o Szczegółowy opis zakresu prac i warunków pracy, w jakich wykonywany będzie kontrakt.

- o Specyficzne dla danego miejsca pracy wymagania zakładu cementowego w zakresie bezpieczeństwa, do których kontrahent będzie musiał się dostosować w trakcie wykonywania zlecenia.
- o Ogólne zasady bezpieczeństwa, do których kontrahent będzie się musiał dostosować aby zarządzać zidentyfikowanym ryzykiem.
- o Posiadanie wdrożonych przez kontrahenta zasad zarządzania bezpieczeństwem.
- o Definicje specyficznej dokumentacji i informacji, które powinny być dostarczone przez kontrahenta przed rozpoczęciem prac.
- o Warunki kar, zawieszenia prac lub zerwania kontraktu w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa.
- Zapewnienia, że procedury bezpieczeństwa są zrozumiałe i zaakceptowane przez kontrahenta w momencie podpisywania kontraktu włącznie z:
 - o Zatwierdzeniem analizy ryzyka i gotowości do wypełnienia wymagań w zakresie bezpieczeństwa.
 - o Potwierdzeniem zgodności z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa.
 - o Potwierdzeniem wykonywania zleconych prac zgodnie ze szczegółowymi zasadami bezpieczeństwa.
 - o Szczegółowymi terminami dostarczenia wymaganej dokumentacji w zakresie bezpieczeństwa i informacji wymaganych do zamknięcia kontraktu.
 - o Akceptacja zasad bezpieczeństwa powinna być częścią kontraktu.

Faza 3 – Przed rozpoczęciem prac

Przed rozpoczęciem jakichkolwiek zleconych prac zakład cementowy wykonuje wszystkie niezbędne czynności aby upewnić się, że kontrahent jest w pełni przygotowany do postępowania zgodnie z wymogami bezpieczeństwa określonymi w kontrakcie. Czynności te powinny składać się z:

- Przeglądu wstępnego, który omawia szczegółowe zasady bezpieczeństwa niezbędne do rozpoczęcia prac,
- Przekazania wykonawcy informacji o jego obowiązkach w zakresie bezpieczeństwa i konsekwencjach ich niewypełniania włącznie z:
 - o Raportowaniem; zakres, częstotliwość itp.
 - o Uzgodnieniu warunków na jakich prace mogą zostać zawieszane przez zakład cementowy w przypadku poważnego naruszenia zasad bezpieczeństwa.
 - o Potwierdzeniem, że wszystkie prace są w bezpieczny sposób koordynowane i zarządzane.
 - o Potwierdzeniem, że kontrahent będzie przeprowadzał odpowiednie przeglądy i badania potwierdzające, że sprzęt, narzędzia i materiały stosowane są zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie bezpieczeństwa.
- Potwierdzenia, że kontrahent rozumie zasady bezpieczeństwa obowiązujące na terenie zakładu oraz wszystkie odpowiednie instrukcje dotyczące zagrożeń zostały przekazane do pracowników.

Faza 4 – Realizacja kontraktu

Każdy zakład cementowy wymaga potwierdzenia, że kontrahent podjął wszystkie niezbędne środki aby zapewnić właściwe bezpieczeństwo pracy w tym:

- Zapewnił, że do dyspozycji jest odpowiedni nadzór dla każdego typu prac oraz, że nadzór ten posiada wszystkie niezbędne kwalifikacje i doświadczenie w zakresie potencjalnych zagrożeń
- Zapewnił, że przed rozpoczęciem prac pracownicy kontrahentów są poinformowani o wszystkich zagrożeniach, ryzyku, i sposobach zarządzania ryzykiem. Informacja powinna zawierać jedno lub kilka z poniższych składowych:
 - o Ocenę ryzyka.
 - o Opis prac.
 - o Zezwolenie na pracę w niebezpiecznych warunkach (ograniczona przestrzeń, spawanie, praca na wysokościach itp.).

- o Procedurę bezpiecznej pracy.
- o Wymagania techniczne (firmowe, sektorowe lub międzynarodowe)
- Kontrahent przeprowadza regularne inspekcje w zakresie bezpieczeństwa aby sprawdzić czy wszystkie wymagania w zakresie warunków pracy i wykonywania pracy są spełniane.
- Kontrahent ocenia, czy sprzęt, narzędzia i materiały są używane w bezpieczny i zgodny z zasadami sposób i w przypadku wykrycia defektu/awarii wycofuje je z użycia do momentu naprawy.
- Kontrahent zapewnia odpowiedni sprzęt ochrony osobistej i upewnia się, że jest on stosowany zgodnie z wymaganiami dla danego typu prac.
- Kontrahent zapewnia dodatkowe materiały lub specjalistyczne wyposażenie w przypadku prac niebezpiecznych, z uwzględnieniem wszystkich wymagań określonych w zezwoleniu na wykonywanie prac.
- Kontrahent wewnętrznie monitoruje zagrożenia i wypadki, które mogą wystąpić w trakcie wykonywania prac oraz w przypadku ich zaistnienia, podejmuje odpowiednie czynności.
- Zapewniona jest regularna komunikacja pomiędzy kontrahentem a zakładem cementowym w zakresie bezpieczeństwa.
- Skoordinowane są działania, które wymagają ingerencji w normalne funkcjonowanie zakładu.
- Wszelkie zmiany w zakresie, harmonogramie prac, czy metodzie wykonywania prac wymagają zatwierdzenia przez zakład cementowy przed ich wprowadzeniem.

Faza 5 – Potwierdzenie zakończenia

Należy uzgodnić wszelkie procedury i działania mające zapewnić, że prace zostały zamknięte z zachowaniem odpowiednich warunków w zakresie bezpieczeństwa i obszary, na których wykonywane były prace są odpowiednio zabezpieczone włącznie z:

- Inspekcją na terenie prowadzonych prac mającą dopilnować, żeby wszelkie zbędne materiały, odpady czy sprzęt zostały usunięte i teren jest bezpieczny. tzn:
 - o Fizyczną inspekcją przed ponownym uruchomieniem urządzeń na terenie całego zakładu aby upewnić się, że wszystkie zabezpieczenia funkcjonują.
 - o Teren, na którym prowadzone były prace jest uporządkowany.
 - o Systemy bezpieczeństwa są dostępne i w pełni funkcjonalne.

Cała dokumentacja i informacja dotycząca bezpieczeństwa pracy powinna zostać dostarczona do zakładu cementowego, włącznie z odpowiednimi procedurami bezpieczeństwa, jeżeli mają zastosowanie. Dotyczy to również szkiców i schematów oraz zapisów pomiarów, jeżeli takie są wymagane przez prawo.

Zakład cementowy oraz wykonawca, jeżeli ma to zastosowanie podpisują dokument potwierdzający, że teren, na którym były prowadzone prace jest odpowiednio zabezpieczony włącznie ze sprzętem, materiałami i tym samym potwierdzają zakończenie prac i wypełnienie kontraktu.

Faza 6 – Kontrakt – zamknięcie i przegląd

Jeżeli ma to zastosowanie przeprowadza się pełny przegląd po zakończeniu prac, aby ocenić czy zachowane zostały zasady bezpieczeństwa włącznie z:

- Przeglądem zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wypadków, które zaistniały w trakcie prac.
- Ogólnym zaangażowaniem się wykonawcy w zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa.
- Jakiegokolwiek sytuacjami, które wymagały przerwania prac ze względu na bezpieczeństwo.

Wyniki tej oceny są przekazywane wykonawcy.

Secretariat
 4, chemin de Conches
 CH-1231 Conches-Geneva
 Switzerland

Tel: +41 (0)22 839 31 00
 Fax: +41 (0)22 839 31 31

E-mail: info@wbcsd.org
 Web: www.wbcsd.org

WBCSD North America Office
 1744 R Street NW
 Washington, DC 20009
 United States

Tel: +1 202 420 77 45
 Fax: +1 202 265 16 62

E-mail: washington@wbcsd.org

WBCSD Brussels Office
 c/o Umicore
 Broekstraat 31
 B-1000 Brussels
 Belgium

E-mail: brussels@wbcsd.org